

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลตามที่ได้แสดงในบทที่ 4 ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 : สรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ปัจจัยภายนอกด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกที่ศึกษา วิธีการสอบเข้า และคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านชื่อเสียง ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม และ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกที่ศึกษา วิธีการสอบเข้า และคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกที่ศึกษาวิธีการสอบเข้าและคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผล

ส่วนที่ 3 ข้อค้นพบ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 354 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-20 ปีมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 และภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในภาคเหนือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาลและศึกษาในแผนกศิลปภาษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอบเข้าเรียนต่อในระบบโควต้าภาคเหนือ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3.00-3.49 และคะแนนเฉลี่ยสะสมในปัจจุบัน 2.50-2.99 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบิดาและมารดาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพพนักงานธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว ผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท มีโอกาสรับรู้วิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนจากรุ่นพี่ (โรงเรียน) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง เหตุที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะชอบวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน

ปัจจัยภายนอกด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

จากการศึกษาปัจจัยภายนอกด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยปัจจัยที่สำคัญมากเป็นอันดับแรกคือปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพสำคัญ รองลงมาคือปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ และปัจจัยด้านการเรียนการสอนตามลำดับ

- ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ลักษณะวิชาทางด้านสื่อสารมวลชน เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ เป็นสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย และเป็นอาชีพที่ต้องเข้าสังคมกับคนหมู่มาก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญมาก และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับได้แก่ เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ ลักษณะวิชาทางด้านสื่อสาร มวลชน เป็นอาชีพที่ต้องเข้าสังคมกับคนหมู่มาก และเป็นสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชน และรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิต ศิลปคณิต และศิลป์ภาษาให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้า ภาคเหนือ ระบบเอนทรานซ์ และระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านเป็นสาขาที่สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49, 2.50-2.99, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถมากกว่าด้านอื่น

- ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสาร มวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ชอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน มีความถนัดในด้านนี้เป็นอาชีพที่อิสระ เป็นงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย (กว้าง) เป็นอาชีพที่ใช้ความคิดเป็นหลัก มีโอกาสรู้จักบุคคลผู้มีชื่อเสียง และสามารถสร้างชื่อเสียงจากวิชาชีพ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญมาก และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับได้แก่ เป็นงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ ชอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน เป็นอาชีพที่อิสระ เป็นอาชีพที่ใช้ความคิดเป็นหลัก สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย (กว้าง) มีโอกาสรู้จักบุคคลผู้มีชื่อเสียง และมีความถนัดในด้านนี้ ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านสามารถสร้างชื่อเสียงจากวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชน และรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิต ศิลปคณิต และศิลป์ภาษาให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบ โควต้า ภาคเหนือและระบบเอนทรานซ์ให้ความสำคัญปัจจัยด้านงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ มากกว่าด้านอื่น ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่ใช้ความคิดเป็นหลัก มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านสามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย(กว้าง) มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านงานที่ไม่ซ้ำซากจำเจและชอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชนมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.50-2.99, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านงานที่ไม่ซ้ำซากจำเจมากกว่าด้านอื่น

- ปัจจัยด้านการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ลักษณะวิชาที่ศึกษา คุณภาพการสอนของอาจารย์ อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาเอกของท่าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญมาก และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับได้แก่ ลักษณะวิชาที่ศึกษา และ คุณภาพการสอนของอาจารย์ ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาเอกของท่านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านลักษณะวิชาที่ศึกษามากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิต ศิลปคณิต และศิลป์ภาษาให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านลักษณะวิชาที่ศึกษามากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้าภาคเหนือ ระบบเอนทรานซ์ และระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านลักษณะวิชาที่ศึกษามากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านลักษณะวิชาที่ศึกษา คุณภาพการสอนของอาจารย์ และอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49, 2.50-2.99, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านลักษณะวิชาที่ศึกษามากกว่าด้านอื่น

ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

จากการศึกษาปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญน้อยต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยปัจจัยที่สำคัญมากเป็นอันดับแรกคือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง รองลงมาคือปัจจัยด้านชื่อเสียง ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านสังคมตามลำดับ

- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยาและการเมือง

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยาและการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน ค่าครองชีพถูก เป็นอาชีพที่มีผลตอบแทนสูง (เงินเดือนหรือค่าจ้าง) สามารถเป็นเจ้าของกิจการด้านสื่อสารมวลชน มีความเด่นเมื่อได้ศึกษาสาขาวิชานี้ สามารถทำงานที่ประสบความสำเร็จในชีวิตภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้ นโยบายของรัฐด้านโควต้าหรือทุนการศึกษา และชื่อเสียงว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีธรรมชาติที่สวยงาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญมาก และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับได้แก่ ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้ ค่าครองชีพถูก สามารถทำงานที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและชื่อเสียงว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีธรรมชาติที่สวยงาม ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านเป็นอาชีพที่มีผลตอบแทนสูง (เงินเดือนหรือค่าจ้าง) สามารถเป็นเจ้าของกิจการด้านสื่อสารมวลชน นโยบายของรัฐด้านโควต้าหรือทุนการศึกษา และมีความเด่นเมื่อได้ศึกษาสาขาวิชานี้ ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชนให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิตและศิลป์คณิต ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกศิลป์ภาษา ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้าภาคเหนือและระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านค่าใช้จ่าย

ถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบเอนทรานซ์ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านภูมิโงเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00, 2.50-2.99 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49 และ 3.00-3.49 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านภูมิโงเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้มากกว่าด้านอื่น

- ปัจจัยด้านชื่อเสียง

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านชื่อเสียงที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ชื่อเสียงของภาควิชา ชื่อเสียงของคณะ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบออกจากมหาวิทยาลัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญน้อย และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับได้แก่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และชื่อเสียงของภาควิชา ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของคณะ และชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบออกจากมหาวิทยาลัยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิต ศิลปคณิต และศิลป์ภาษาให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้าภาคเหนือ ระบบเอนทรานซ์ และระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบออกจากมหาวิทยาลัยมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49, 2.50-2.99, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มากกว่าด้านอื่น

- ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอก การสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่เป็นสาขาขอมนิยม เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน ค่านิยมว่าถ้าศึกษาในด้านนี้แสดงว่าเป็นเด็กเก่ง เลือกตามสมัยนิยม มีโอกาสเป็นดารา นักแสดง และอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญน้อย และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากเรียงลำดับ ได้แก่อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน ยกเว้นปัจจัยย่อยด้านสาขาขอมนิยม ค่านิยมว่าถ้าศึกษาในด้านนี้แสดงว่าเป็นเด็กเก่งและ เลือกตามสมัยนิยม ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย ส่วนปัจจัยย่อยด้านมีโอกาสดารา นักแสดง มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชน ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ มากกว่าด้านอื่น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนรัฐบาล ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้านมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิต ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกศิลป์คณิตและศิลป์ภาษา ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้า ภาคเหนือและระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบเอนทรานซ์ ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านเป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้านมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 และ 2.50-2.99 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านเป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้านมากกว่าด้านอื่น

- ปัจจัยด้านสังคม

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่อิทธิพลจากพ่อแม่ อิทธิพลจากเพื่อน อิทธิพลจากครู (ในระดับชั้นมัธยมศึกษา) และอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสำคัญ

น้อย และในรายละเอียดพบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อยเรียงลำดับได้แก่ อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) อิทธิพลจากเพื่อน อิทธิพลจากพ่อแม่ และอิทธิพลจากครู (ในระดับชั้นมัธยมศึกษา)

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชนให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนรัฐบาลให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทยาศาสตร์ และศิลปศึกษา ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกศิลปศึกษา ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควตาภาคเหนือ และระบบเอนทรานซ์ ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบอื่นๆ (โควตานักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากเพื่อนมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากพ่อแม่มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49, 2.50-2.99, 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง) มากกว่าด้านอื่น

ความคาดหวังของนักศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าความคาดหวังค่าเฉลี่ย โดยรวมอยู่ในระดับคาดหวังมาก ต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยได้ทำงานที่ตนเองชอบ มากเป็นอันดับแรก รองลงมา มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์ มีโอกาสได้ทำงาน/อาชีพที่อิสระ เป็นอาชีพที่ทำทหายความสามารถ มีโอกาสทำงานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ ได้ทำงานตรงกับความสามารถ มีโอกาสได้รับความรู้ด้านต่างๆในสาขานี้ มีโอกาสได้ทำงานที่ได้เข้าสังคมกับคนหมู่มาก มีโอกาสได้ทำงานกับบริษัทที่มีชื่อเสียง สามารถหางานทำได้ง่าย ได้รับค่าจ้างและเงินเดือนที่สูง มีชื่อเสียงจากการประกอบอาชีพ มีโอกาสเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ มีโอกาสเป็นบุคคลที่สังคมรู้จักกันอย่าง

กว้างขวางจากวิชาชีพนี้ เป็นสาขาที่มีโอกาสในการศึกษาต่อสูง โอกาสได้ทำงานที่มั่นคง มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ โอกาสเป็นดารา นักแสดง คือตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนเอกชน ได้ทำงานที่ตนเองชอบมากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบจากโรงเรียนรัฐบาลให้ความคาดหวังกับปัจจัยย่อยด้านมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกวิทย์คณิตและศิลป์คณิต ให้ความสำคัญปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบมากกว่าด้านอื่น พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในแผนกศิลป์ภาษาให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบและมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามวิธีการสอบเข้า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบโควต้าภาคเหนือ ให้ความสำคัญปัจจัยด้านมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบเอนทรานซ์ ให้ความสำคัญปัจจัยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบมากกว่าด้านอื่น ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่สอบเข้าได้ในระบบอื่นๆ (โควต้านักกีฬาและโควตาเรียนดี) ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบ มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์ และมีโอกาสได้ทำงาน/อาชีพอิสระมากกว่าด้านอื่น

เมื่อจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า 2.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบ เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ มีโอกาสเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ และมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.00-2.49 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบ และมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.50-2.99 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านมีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์มากกว่าด้านอื่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3.00-3.49 และ 3.50-4.00 ให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยด้านได้ทำงานที่ตนเองชอบมากกว่าด้านอื่น

ตารางที่ 58 สรุปข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษา อันดับแรก จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ปัจจัย	โรงเรียนเอกชน	โรงเรียนรัฐบาล
ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ
ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ	เป็นอาชีพที่ท้าทาย ความสามารถ	เป็นอาชีพที่ท้าทาย ความสามารถ
ปัจจัยด้านการเรียนการสอน	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา
ปัจจัยด้านชื่อเสียง	ชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปัจจัยด้านสังคม	อิทธิพลจากเพื่อน	ด้านอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)
ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัย ของรัฐ	เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้ หลายด้าน
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยาและ การเมือง	ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาใน สาขาวิชานี้	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัย เอกชน
ความคาดหวัง	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ	มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ ประสบการณ์

ตารางที่ 59 สรุปข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษา อันดับแรก จำแนกตามแผนกที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัจจัย	วิทย์คณิต	ศิลป์คณิต	ศิลป์ภาษา
ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ
ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ	อาชีพที่ทำหายความ สามารถ	อาชีพที่ทำหายความ สามารถ	อาชีพที่ทำหายความ สามารถ
ปัจจัยด้านการเรียนการสอน	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา
ปัจจัยด้านชื่อเสียง	ด้านชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ด้านชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ด้านชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปัจจัยด้านสังคม	อิทธิพลจากสื่อที่ ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากเพื่อน	อิทธิพลจากสื่อที่ ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)
ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	เป็นวิชาชีพสากลที่ ทำงานได้หลายด้าน	อยากศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยของรัฐ	อยากศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยของรัฐ
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจจิตวิทยาและการเมือง	ค่าใช้จ่ายถูกกว่า มหาวิทยาลัยเอกชน	ค่าใช้จ่ายถูกกว่า มหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาใน สาขาวิชานี้
ความคาดหวัง	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ	1. ได้ทำงานที่ตนเอง ชอบ 2. มีโอกาสได้ฝึก ทักษะ/ประสบการณ์

ตารางที่ 60 สรุปข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษา อันดับแรก จำแนกตามวิธีการสอบเข้า

ปัจจัย	โควต้าภาคเหนือ	เอนทรานซ์	อื่นๆ
ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ	อาชีพที่ใช้ความคิดเป็นหลัก
ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ	อาชีพที่ทำหายความสามารถ	อาชีพที่ทำหายความสามารถ	อาชีพที่ทำหายความสามารถ
ปัจจัยด้านการเรียนการสอน	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา
ปัจจัยด้านชื่อเสียง	ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปัจจัยด้านสังคม	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)
ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ	เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน	อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจจิตวิทยาและการเมือง	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน
ความคาดหวัง	มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ	1. ได้ทำงานที่ตนเองชอบ 2. มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์ 3. มีโอกาสได้ทำงาน/อาชีพอิสระ

ตารางที่ 61 สรุปข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษา อันดับแรก จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปัจจัย	ต่ำกว่า 2.00	2.00-2.49	2.50-2.99	3.00-3.49	3.50-4.00
ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ	สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย (กว้าง)	1. งานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ 2. ชอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน	งานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ	งานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ
ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ	เป็นสาขาที่สามารถประกอบอาชีพที่หลากหลาย	เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ	เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ	เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ	เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ
ปัจจัยด้านการเรียนการสอน	1. ลักษณะวิชาที่ศึกษา 2. คุณภาพการสอนของอาจารย์ 3. อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา	ลักษณะวิชาที่ศึกษา
ปัจจัยด้านชื่อเสียง	1. ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2. ชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบออกจากมหาวิทยาลัย	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปัจจัยด้านสังคม	อิทธิพลจากพ่อแม่	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)	อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม (ดารา, นักร้อง)
ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม	อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ	เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน	อยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ	เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน	เป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจจิตวิทยาและการเมือง	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน	ภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้	ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน
ความคาดหวัง	1. ได้ทำงานที่ตนเองชอบ 2. เป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ 3. มีโอกาสเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ 4. มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์	1. ได้ทำงานที่ตนเองชอบ 2. มีโอกาสได้ฝึกทักษะ/ประสบการณ์	มีโอกาสดำฝึกทักษะ/ประสบการณ์	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ	ได้ทำงานที่ตนเองชอบ

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในครั้งนี้ อธิบายผลโดยใช้โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค และทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด ได้ดังนี้

ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางการตลาดตามโมเดลพฤติกรรมของผู้บริโภค มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมาก โดยในการศึกษารั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยส่วนประสมการตลาดเฉพาะปัจจัยผลิตภัณฑ์ (Product) เพียงปัจจัยเดียว โดยปัจจัยย่อยที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก คือปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพสำคัญมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ และปัจจัยด้านการเรียนการสอนดังนี้

ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือเป็นงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจ ซึ่งผลการศึกษามีความไม่สอดคล้องกับการศึกษาสุรินทร์ ขนานศักดิ์ และสนั่น สุภาลัย (2544) เหตุผลที่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์เลือกศึกษา เพราะถนัดในสาขาวิชานั้น และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างกว้างขวาง

ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือเป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ ซึ่งผลการศึกษามีความแตกต่างกับการศึกษาของพรพิมล ศูนย์ราษฎร์ (2534) เหตุผลที่นักเรียนสตรีเลือกศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ เพราะตนเองมีความสามารถทางการศึกษาสูง จึงเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่ทำหายความสามารถของตน ประกอบกับบุคลิกภาพของตนเหมาะสมกับวิชาชีพทางด้านนี้

ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือลักษณะวิชาทางด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับการศึกษาของชรินทร์ มั่งคง (2543) เหตุผลที่นักศึกษาเลือกศึกษา เพราะลักษณะวิชาที่ได้ศึกษา

ส่วนปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญน้อย

ตามโมเดลพฤติกรรมของผู้บริโภค มีโดยปัจจัยที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง รองลงมาคือปัจจัยด้านชื่อเสียง ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านสังคมตามลำดับ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยาและการเมือง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับการศึกษาของชรินทร์ มั่งคง (2543) เหตุผลที่นักศึกษาเลือกศึกษานั้น ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน

ปัจจัยด้านชื่อเสียง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับการศึกษาของพรพิมล สุนทรจารย์ (2534) เหตุผลที่นักเรียนสตรีเลือกศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ปัจจัยด้านชื่อเสียงมีผลต่อการศึกษาในระดับน้อย

ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คืออยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับการศึกษาของชรินทร์ มั่งคง (2543) เหตุผลที่นักศึกษาเลือกศึกษานั้น ปัจจัยหลักคืออยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ

ปัจจัยด้านสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ อิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชม(ดารา,นักร้อง) ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพรพิมล สุนทรจารย์ (2534) ที่ศึกษาพบว่าบุคคลรอบข้าง พ่อแม่ ครู หรือเพื่อนไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา มีอิทธิพลแค่เพียงกระตุ้นและสนับสนุนเท่านั้น

ความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ปัจจัยย่อย

ทำให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือได้ทำงานที่ตนเองชอบ ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับของพรพิมล สุนทรจารย์ (2534) ที่ศึกษาพบว่าความคาดหวังไม่มีผลต่อการเลือกศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา

สิ่งที่ค้นพบจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีข้อค้นพบดังนี้

ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาภาควิชาการสื่อสารมวลชนเป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง และมีภูมิลำเนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือภาคตะวันออก กรุงเทพฯและปริมณฑลภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตามลำดับ นักศึกษาจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเอกชนน้อยที่สุด และจบการศึกษาในแผนกศิลป์กณิตน้อยกว่าจบการศึกษาในแผนกอื่น นักศึกษาเข้าศึกษาในระบบโควตานักกีฬาและโควตาเรียนดีน้อยกว่าวิธีอื่น

บิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนน้อยที่สุด รองลงมาคือไม่ได้ประกอบอาชีพ และไม่มีมารดาของนักศึกษาที่ประกอบอาชีพทางด้านสื่อสารมวลชน รองลงมาคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ นักศึกษาภาควิชาการสื่อสารมวลชนมีโอกาสได้รับข่าวสารวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนจากพ่อแม่เป็นอันดับสุดท้าย รองลงมาคืออื่นๆ (ที่เรียนสาขาวิชานี้และจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และจากดารานักแสดง) และญาติพี่น้องตามลำดับ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คือที่เรียนสาขาวิชานี้และจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และจากดารานักแสดงเป็นอันดับสุดท้าย และรองลงมาคือ ครู/อาจารย์ ญาติพี่น้อง รุ่นพี่ (โรงเรียน) พ่อแม่ และเพื่อนตามลำดับ และเหตุผลที่นักศึกษาเลือกศึกษาด้านนี้คือ เพราะมีญาติพี่น้องศึกษาในด้านนี้เป็นอันดับสุดท้ายและรองลงมาคือหาง่าย

ปัจจัยภายนอกด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาเอก การสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะสามารถสร้างชื่อเสียงจากวิชาชีพเป็นอันดับสุดท้าย และรองลงมาคือมีความถนัดในด้านนี้ ปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะเป็นสาขาวิชาที่ประกอบอาชีพที่หลากหลายเป็นอันดับสุดท้าย ปัจจัยด้านการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาเอกเป็นอันดับสุดท้าย

ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านชื่อเสียง นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบออกจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับสุดท้าย ปัจจัยด้านสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะได้รับอิทธิพลจากครู (ในระดับชั้นมัธยมศึกษา) เป็นอันดับสุดท้าย ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะมีโอกาสเป็นดาราและนักแสดงเป็นอันดับสุดท้าย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะมีความเด่นเมื่อได้ศึกษาสาขาวิชานี้เป็นอันดับสุดท้าย เฉพาะปัจจัยด้านสังคม นักศึกษาให้ความสำคัญน้อยทุกปัจจัยย่อย

ความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษส่วนใหญ่เลือกศึกษาในสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เพราะมีโอกาสเป็นดาราและนักแสดงเป็นอันดับสุดท้าย และรองลงมาคือมีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ

ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพ ด้านลักษณะวิชาชีพ และปัจจัยด้านการเรียนการสอนเมื่อจำแนกตามประเภทต่างๆ พบว่าให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยในอันดับแรกเหมือนกันทุกประเภท แต่พบว่าปัจจัยด้านชื่อเสียง ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง และความคาดหวัง เมื่อจำแนกตามประเภทต่างๆ พบว่าให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อยในอันดับแรกที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลที่ได้จากการศึกษาดังนี้

ด้านสถานภาพวิชาชีพ ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของงานที่ไม่ซ้ำซาก จำเจมากเป็นอันดับแรก ด้านลักษณะวิชาชีพ นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของอาชีพที่ทำหายความสามารถมากเป็นอันดับแรก ดังนั้นภาควิชาอาจจะใช้ปัจจัยย่อยเหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประชาสัมพันธ์ ภาควิชา เพื่อให้ นักศึกษาที่เลือกศึกษาสาขาวิชานี้เข้าใจถึงเนื้อหาและลักษณะงานวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน ว่าเป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถและไม่ซ้ำซากจำเจ

ด้านการเรียนการสอน นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของลักษณะวิชาที่ศึกษามากเป็นอันดับแรก ดังนั้นภาควิชาควรรักษาลักษณะวิชาที่สอนอยู่เดิม และอาจเพิ่มเติมโดยการนำอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาช่วยในกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความน่าสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษา

ปัจจัยด้านชื่อเสียง นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากเป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านสังคม นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของอิทธิพลจากสื่อที่ได้รับชมมากเป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านค่านิยมและวัฒนธรรม นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของอยากศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐ มากเป็นอันดับแรก และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมือง นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมากเป็นอันดับแรก ดังนั้นถ้าภาควิชาจะทำการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักกันแพร่หลายมากยิ่งขึ้น ภาควิชาอาจจะเน้นการประชาสัมพันธ์สิ่งต่างๆเหล่านี้ เช่นชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ความสำเร็จของนักศึกษาในการเข้าร่วมแข่งขันและการประกวดต่างๆ และอาจจะนำบุคคลที่มีชื่อเสียง ซึ่งอาจเป็นนักศึกษาในอดีตของภาควิชาที่ประสบความสำเร็จมาเป็นวิทยากรในการแนะแนว

ความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการเลือกศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องได้ทำงานที่ตนเองชอบมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือมีโอกาสได้รับความรู้ด้านต่างๆ ในสาขานี้ ดังนั้นภาควิชาอาจจะมีวิชาเลือกให้นักศึกษาเลือกได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเลือกเรียน ได้ตรงกับความสามารถของนักศึกษาและตรงกับอาชีพที่นักศึกษาคาดหวังไว้ในอนาคต ภาควิชาอาจจะสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตผลงาน โดยการนำผลงานที่ผลิตขึ้นส่งประกวดต่างๆ นอกจากนั้นภาควิชาอาจจะนำบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนมาเป็นวิทยากร เพื่อแนะแนวประสบการณ์และวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนให้แก่ นักศึกษา

ภาควิชาอาจจะใช้ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสำคัญมากในการ โฆษณาและประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะปัจจัยด้านลักษณะวิชาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยระดับสำคัญมากทุกปัจจัยย่อย โดยอันดับแรกคืออาชีพที่ทำทนายความสามารถ รองลงมาคือลักษณะวิชาทางด้านสื่อสารมวลชน ปัจจัยด้านสถานภาพวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับสำคัญมาก โดยอันดับแรกคืองานไม่ซ้ำซากจำเจ รองลงมาคือชอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน ปัจจัยด้านการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับสำคัญมาก โดยอันดับแรกคือลักษณะวิชาที่ศึกษา รองลงมาคือคุณภาพการสอนของอาจารย์ ปัจจัยด้านชื่อเสียงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับสำคัญน้อย โดยอันดับแรกคือชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ รองลงมาคือชื่อเสียงของภาควิชา ปัจจัยด้านค่านิยมและ

วัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับต่ำคณน้อย โดยอันดับแรกคืออยากศึกษาค่อมหาวิทยาลัยของรัฐ รองลงมาคือเป็นวิชาชีพสากลที่ทำงานได้หลายด้าน และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และการเมืองมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับต่ำคณมาก โดยอันดับแรกคือค่าใช้จ่ายสูงกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน รองลงมาคือภูมิใจเมื่อได้ศึกษาในสาขาวิชานี้

นอกจากนั้นภาควิชาอาจจะมีการฝึกอบรมให้ความรู้ที่ทันสมัยและมีประโยชน์ในวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชน โดยการเพิ่มการสอนใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มัลติมีเดียต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสื่อสารมวลชน ภาควิชาอาจจะเปิดสอนเพิ่มเติมหรือเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะ โปรแกรม ที่สำคัญ เช่น Photoshop, Corel Draw, Page Maker ฯลฯ เพราะในปัจจุบันวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนได้นำคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มัลติมีเดียเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตแทบทั้งสิ้น และเปิดวิชาเลือกใหม่ๆ ที่สอนเทคนิคการใช้ใหม่ๆ ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ นอกจากนี้ในบางวิชาอาจจะเพิ่มเติมภาคปฏิบัติหรือภาคสนามเข้ามา เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานจากประสบการณ์จริง และในกระบวนการที่มีการผลิตผลงาน เช่น สื่อต่างๆ หรืองานวิจัยต่างๆ ภาควิชาอาจจะร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน ให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ความสามารถที่ได้เรียนมา ผลิตผลงานให้หน่วยงานนั้นๆ นำไปใช้ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรู้สึกทำหายความสามารถในการเรียนรู้กระบวนการวิชาต่างๆ มากกว่าการศึกษาในเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว

ข้อจำกัดทางการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากนักเรียนทุกคนที่เลือกสอบเข้าสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน เนื่องจากไม่สามารถจะติดตามได้ ผู้ศึกษาจึงเลือกศึกษาแต่ผู้ที่สอบได้และกำลังศึกษาอยู่ ดังนั้นผลการศึกษาจึงสะท้อนเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาปัจจุบันเท่านั้น
2. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาปัจจัยในการเลือกเรียนสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จึงทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถที่จะใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด ได้ครบทุกปัจจัย เนื่องจากปัจจัยด้านราคา (Price) ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นปัจจัยที่ถูกกำหนดแน่นอนตายตัวและมีการดำเนินการ โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในทุกๆ หลักสูตรที่เปิดสอนในรูปแบบเดียวกัน